

Forebyggelsesplan for Frederikssund Syd

Forebyggelse af vold og overgreb mod børn og unge

Værdigrundlag

Frederikssund kommunes dagtilbuds værdigrundlag bygger på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Alle børn skal have den hjælp og støtte de har behov for, hvilket betyder et sammenhængende, helhedsorienteret samarbejde og et fælles ansvar for det enkelte barn.

Procedure for indhentelse af børneattest ved alle ansættelser

Ved alle ansættelser og på studerende i dagtilbud indhentes der børneattest. Herudover indhentes der referencer når der fastansættes nye medarbejdere, her kan undtagelsen være, hvis det er nyuddannede eller andre der ikke tidligere har haft arbejde, hvor det ikke altid er muligt at indhente en reference.

Sikring af faglighed blandt medarbejdere

I dagtilbud er 62% af de ansatte uddannede pædagoger som gennem deres uddannelse har lært at spotte børn i mistrivsel. Derudover har vi forskellige redskaber vi kan bruge for at sikre at barnet trives, her tænkes ex på trivselsguide og LP-modellen.

Desuden har vi forskellige samarbejdspartnere vi kan henvende os til for at få sparring og supervision, når vi ser et barn i mistrivsel.

Omsorgssvigt, vold og seksuelle overgreb ligger udenfor rammerne af det, vi må opfatte som sundt og normalt og når børn og unge udsættes for sådanne hændelser, reagerer de i større eller mindre udstrækning både fysisk og psykisk.

Børn udsat for seksuelle overgreb

Følgende er en liste med tegn og signaler, som kan indikere, at et barn har været eller er udsat for seksuelle overgreb. Det er dog vigtigt at huske på, at et enkelt signal ikke kan stå alene som bevis for, at der er sket et seksuelt overgreb. Børns adfærd må og skal altid vurderes ud fra et samlet hele og analyseres ud fra de relationer og kontekster, barnet indgår i.

Typiske tegn og reaktioner på seksuelle overgreb

- Ændring af adfærd
- Påfaldende aktiv seksuel adfærd
- Modvilje mod at være sammen med en bestemt person
- Umotiveret gråd - angstreaktioner
- Søvnløshed – mareridt
- Modvilje mod at være sammen med en bestemt person
- Fysiske symptomer (unaturlig rødmen herunder mærker/irritation/blødninger ved kønsorganer, munden eller endetarmsåbning. Ubefragt når barnet tisser eller har afføring. Ufrivillig vandladning eller afføring)
- Tristhed – depression
- Aggressivitet – hyperaktivitet
- Manglende koncentration

- Selvdestruktiv adfærd
- Regression – anderledes stemmeføring – adfærd
- Manglende selvværdsfølelse – hjælpeløshed – passivitet
- Spiseforstyrrelser
- Påklædning, enten udfordrende eller dækket til af mange lag tøj
- Vådlægger (tisser i sengen eller har afføring i bukserne)

Alle børnehuse har fået udleveret en mappe omkring børn, krop og seksualitet. I denne mappe er beskrevet hvilke tegn og signaler personalet skal være opmærksomme på.

Børn der vokser op i en familie med misbrug

Når man vokser op i en familie med alkoholisme, eller andre misbrug, præges man af den utryghed, som misbruget medfører. Børn af alkoholikere udvikler typisk bestemte personlighedstræk, der følger med ind i voksenlivet, medmindre man får bearbejdet disse.

Typiske karaktertræk for børn af alkoholikere

- Har ofte et lavt selvværd
- Er gode til at drage omsorg for andre, men mindre gode til at drage omsorg for sig selv
- Er meget selvkritiske og tåler dårligt kritik fra andre
- Har svært ved at føle sig elsket
- Har problemer i nære forhold
- Bliver ofte overansvarlige eller uansvarlige
- Oplever ofte en følelse af ensomhed, selv når de er sammen med andre

Børn udsat for vold

Der findes ikke entydige tegn og reaktioner på, at et barn eller en ung har været udsat for vold. Barnet kan i sin adfærd vise tegn på mistriivsel, og det er derfor et vigtigt element i opsporingen af vold mod børn, at fagfolk er i stand til at se, tolke og handle på børns og unges tegn og reaktioner på mistriivsel.

Fysiske tegn og reaktioner på vold

- Mærker efter slag
- Brandmærker
- Mærker efter kvælningsforsøg
- Knoglebrud
- Shaken baby syndrom
- Hyppige skadestuebesøg
- Psykosomatiske klager
- Søvnvanskeligheder
- Overreaktion på pludselige bevægelser og lyde

Psykiske tegn og reaktioner på vold

- Tristhed
- Indadvendthed
- Isolation
- Utryk tilknytning
- Mistillid til voksne
- Dissociation
- Lav selvfølelse
- Hjælpeløshed, magtesløshed
- Depression
- Angst
- Svært ved at løsrive sig fra forældre/løsrive sig for hurtigt

Sociale og adfærdsmæssige tegn og reaktioner på vold

- Udadreagerende, aggressiv adfærd
- Indadreagerende, trækker sig fra sociale relationer
- Påklædning – skjuler blå mærker

- Overtilpassethed
- "små voksne"
- Koncentrationsvanskeligheder
- Indlæringsvanskeligheder
- Tab af kompetencer
- Hyperaktivitet, hypersensitivitet
- Selvdestruktiv adfærd
- Selvskadende adfærd
- Adfærdsændringer

Viden om børns adfærd og særlige risikogrupper

I arbejdet med den pædagogiske læreplan arbejdes der med børns sociale og personlige kompetencer, hvor det skal understøttes at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden og får tillid til egne potentialer. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer. Derudover arbejdes der med krop, sanser og bevægelse, hvor det skal understøttes at alle børn udforsker og eksperimenterer med forskellige måder at bruge kroppen. Ligeledes arbejdes der med at børn får en fortrolighed med deres egen krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner og sanser samt det, at kunne sige fra, når deres integritet overskrides.

Medarbejderes ansvar og pligt

Det organisatoriske område

Alle medarbejdere der ansættes i dagtilbud bliver gjort bekendt med at de har underretningspligt, hvis de oplever et barn, hvor der er mistanke om vold eller overgreb. Hvis mistanken vedrører forhold i hjemmet, skal Underretningen sendes uden at forældrene er bekendt med denne.

Alle medarbejdere bliver ligeledes gjort bekendt med, hvad der skal ske hvis der anvendes magt i dagtilbud. Personalet har ikke særlige beføjelser til at anvende magt over for et barn i tilbuddet ud over hvad der følger af reglerne om nødværge og nødret. Skulle dette ske, skal der udarbejdes et notat, da fysisk magtanvendelse er omfattet af notatpligten, dette skema ligger på intra.

Det faglige område

På personalemøder mindst en gang årligt gennemgås mappen børn, krop og seksualitet for at sikre at alle har kendskab til denne. Ligeledes gennemgås procedurer for magtanvendelse løbende.

Hvis et barn opleves i mistrivsel eller pludselig ændrer adfærd, afklares hurtigst muligt, hvilke tiltag, der skal iværksættes.

Tiltag kan være:

- Der indkaldes til forældresamtaler
- Der laves LP
- Tværsteam inddrages, herunder psykolog, logopæd, sundhedsplejerske, socialrådgiver
- Trivselsguide udfyldes
- Der laves underrettende netværksmøde
- Underretning, hvis der er mistanke om vold og overgreb, uden at forældrene orienteres

Det personlige område

Hvis der er mistanke om vold og overgreb på et barn, skal medarbejderen altid inddrage den pædagogiske leder af dagtilbud, som herefter er tovholder på det videre forløb. Medarbejdere og pædagogisk leder vil altid kunne søge sparring og rådgivning hos psykolog eller sagsbehandler.

Sikring af, at personale kender tegnene på vold og seksuelle overgreb

I forbindelse med nyansættelser sørger den pædagogiske leder for at præsentere den nye medarbejder for forebyggelsesplanen. Dette for at sikre at medarbejderne er bekendt med deres pligt til at være opmærksomme på forhold, der bekymrer dem eller forhold, der er direkte forkerte eller evt. strafbare. I sådanne tilfælde har de pligt til handling.

Derudover præsenteres den nye medarbejder også for mappen om børn, krop og seksualitet, hvor der står hvilke tegn man skal være opmærksom på. Denne mappe bliver ligeledes gennemgået en gang årligt på personalemøder.

Relevant rådgivning og sparring til medarbejdere

Hvis der er brug for rådgivning og sparring kan der rettes henvendelse til:

- Sundhedsplejen, ved bekymringer
- Børne- og ungepsykologerne for rådgivning, sparring og supervision, ved bekymring i forbindelse med barnets trivsel og udvikling
- Tværsteam, ved udfordringer og bekymringer omkring enkelte børn eller en børnegruppe. Her er forskellige faggrupper repræsenteret.
- SISO. Socialstyrelsen tilbyder gennem SISO (Videncenteret for sociale indsatser ved vold og seksuelle overgreb mod børn), konsulenttilbud til kommuner via Indsatsteam Overgreb

Rammer for omgangsformer mellem børn og unge og de voksne

Værdigrundlaget bliver omsat via den pædagogiske læreplan og herigennem det pædagogiske grundlag, som der er arbejdet med i de enkelte dagtilbud. Læreplanen vil der løbende blive arbejdet med på personalemøder ligesom nye medarbejdere forventes at sætte sig ind i den ved ansættelse.